

TÄRSADALMI HETILAP

és

Megjelenik minden csütörtökön.

A regále megváltása.

Az italmérési adó beszedése zárt városokban kapuadó alakjában, nyílt helyeken pedig olyképen történik, hogy 1. a kincstár az italmérést gyakorlóval az adó iránt bizonyos időtartamra kiegyezik, vagy 2. az italmérési adó beszedésének jogát a községnek, vagy más vállalkozónak bérbe adja, vagy végre 3. az adót kincstári kezelés útján szedi be.

A javaslat az adólap alól kivételt enged akkor, ha a) a jog jövedelne téves hatósági intézkedés folytán csorbított, b) a jogosult azért, hogy nagyobb kártalanítási összeget nyerjen, valótlan adóbevallást adott, c) az italmé-

Az ide vonatkozó tanácskozások már be is lettek fejezve.

Az iskola bel- és küllevegőjének minemősége és rendes vagy rendetlen felszerelésétől, egész nem-

TÁRCZA.

Az én szerelmem.

—r —s.

Az utolsó koszorú.

Tavaszi volt. A várost körülkaroló hegyeket üde zöld pázsittal vonta be a május mosolygó tündére. A zöld pázsit közt tarka virágok nyíltak. Ide járt ki Aladár, ábrándjait a kék ég barányfelhőivel vegyítve össze, titkolt sobajait a szeliden lengő szellőre bízva. Magános sétatáiban összegyűjtötte a mező legszebb virágait s a szerető szív gondos

— Lássa, én már régen ismerem önt. Tudom
rendes helyét a színházban. Régóta várom már az

zedék jó vagy rossz sorsa függ. A célszerűen, csinosan és az egészségtan szabályai szerint épült tantermek, édes anyaként szeretettől áthatott mosolygó és vidám arccal, ellenben a szűk, alacsony, szabálytalanul felszerelt, rossz levegőjű és sötét mogorva szobák, mostoha anya módjára, busan és durván fogadják az oda gyűlt ártatlan kis csemetéket. Szomorúan kell azonban tapasztalnunk, hogy iskoláink nagyobb része még eddig közegészségügyi tekintetben, csak úgy építették és szereltették fel, hogy méltán nevezhetnők őket a gyermekek mostoha anyjának, a ki gyermekeit nem az édes anya tejével; hanem megmérgezett levegővel, gáz és porral táplálja, hogy mennél hamarabb elsatnyulva az életre képtelenné válván, elpusztuljanak.

A legtöbb iskolák egészségtelen talajon és egészségtelen anyagból vannak felépítve, a mellett alacsonyak és szűkek; mégis azért p. o. egy 6 méter hosszú 5 méter széles és 2 méter magasságnyi tanterembe betolják mind a tanköteleseket, hogyha százra menne is föl azok száma, azután képzelni lehet, hogy milyen kellemetlenül hat az ilyen szűk szobának megromlott levegője, a gyöngéd teremtmények lélekzati szerveire és ennek következtében az egész test organismusára. A nedves falakról, feltevé, hogyha azok még egészségtelen anyagból is lennének felrakva, kipárolgó gőzök összevegyülnek a gyermekek által kilehelt szénssavval, a gyermekek mozgásai következtében felszállongó porrézecskekkel, a rossz szerkezetű fűtő-kemence bűzével, a füsttel és még a bégázzal is, azokban csakugy fürödnek a gyermekek. Ezen rossz elemek összetételében, rongálódik tüdejük és így megzavarodván a vérkeringés rendetlen anyagsere áll elő, mely a legtöbb betegségnek főokozója szokott lenni.

Hogyha a tanító megakarja szabadítani a gyermekeket ezen rossz gőzöktől, akkor kénytelen ablakot vagy ajtót kinyitni; igen, de az ilyen rögtöni légváltozás, megint kártékonyan hat a gyermekek egészségére, már pedig egyéb szellőztető eszközökről a mi iskoláinknál szó sincsen s ilyen helyzetben a tanító a két rossz közül mégis csak a kisebbiket választja, vagyis mint sem azonnal elájuljanak a gyermekek és megfuljanak a bedugaszolt fürdő-kádhoz hasonló tanszoba romlott gőzében, inkább friss és hideg gőzzel váltja fel azt, csak hogy az életüket ezen módon és habár egészségök rovására is, meghosszabbithassa. Fájdalom! Ez a legtöbb falusi és némely helyeken a városi iskoláknál is így van, különösen pedig telnek idején.

Igaz, hogy miután a tavasz beállott, akkor, nincs többé panasz az egészségtelen gőzök ellen, mert akkor chinaiak módjára egy terebélyes fa árnyékában is lehet tanítani, csak hogy a tanévnek legnagyobb része a télre esik.

Sok helyeken az iskola épület maga egészséges talajon és egészséges anyagból van felépítve és a tanterem elég tágas; de azért itten is igen sok ki-

vánni való marad még egészségügyi tekintetben, így p. a rossz fűtő-kemencék, avagy fűtő-anyagok hiányában telnek idején nem lehet a szoba-levegőjét annyira felmelegíteni, hogy az úgy is vékonyan felöltözött szegény emberek gyermekei meg ne hűljenek benne. A legkeményebb szívű ember is szánakozással tekintene a jelenetre, midőn az ártatlan gyermekek kénytelenek összezsugorodva ülni a nem testükhez mértén készített padban, szemekük könyekkel telve, kezeik a hidegtől annyira megdermedtek, hogy a palavesző önkéntelenül ki hull kezeikből. Ezt látva a tanító s a bajon segíteni akarván félbeszakítja már megkezdett tanítását, és ha sok a gyermek a tanteremben, csoportonként a kályhához hívja őket megmelegedni és ha valamelyiknek annyira megfáztak a végtagjai, hogy maga erejéből, már nem képes padjából kimozdulni, azt dajka módra ölébe veszi és addig tartogatja a melegnél, míg a hidegtől áthatott testrészei fel nem melegednek és így rendre gyakorolja ezen módját igen gyakran a fiatalabbak és gyengébbek mindenikével.

Következtetni lehet tehát, az ilyen iskolákban a tanítás és nevelés eredményére, a tanító minden odaadása és szorgalom mellett is. Az iskolai előjárók pedig nem igen szokták elfelejteni: hogy „igen csekély a tanításbani eredmény“, pedig ilyen kedvezőtlen körülmények között egy Pestalózzai sem tudott volna több eredményt mutatni fel. De mindenek fölött áll a gyermeknek egészségben maradása és további egészséges és fokozatos fejlődése. Ámde sajnos, az ilyen annyiszor meghűtött gyermekek reumatikusokká válnak egész életükön át. De menjünk tovább.

Igen sok iskolában hiányzanak a rendszeres iskolapadok, csak a földbe vagy a földre helyezett gerendákba bevert cölöpökre, más helyeken csak is a földbe bevert karókra állítanak fel néhány lócát, olyan formán, hogy az író-asztal-lapja nem sokkal magasabb az ülő-lapnál; hogy ülés közben hova támaszsa a gyermekek hátát, arról nincs gondoskodva, pedig ülés közben is elfáradnak a gyenge test izmai. Ilyen esetben kénytelen a gyermek előre hajolva összehúzott állásban maradni, a miből hátgörbülés keletkezik; írás alkalmával, pedig midőn a gyermek kényszerítve van lehajolni, ha író-asztala tőle távol és nem a megfelelő magasságban van s e baj fokozódása mellett, melle is nagy mérvben rongálódik s így tüdő-vészbe esik. A rossz és szabálytalan iskolai padok alatt a mindennapi szükséges sepregetés sem eszközölhető pontossággal, a cölöpök és gerendák mozgathatatlansága miatt és így a gyermekek által oda hullatott eleség maradványok, lábakról oda ragadt mindenféle szennyegek, erjedésnek indulván, egészségtelenné teszik a szoba levegőjét.

Némely iskolák pedig vagy igen világosak vagy igen sötétek. A tulzott világosság valamint a tulzott sötétség, ha kellő arányról nincs gondoskodva, szemgyengésséget és ennek következtében rövid

látóságot és még igen sokszor, teljes vakulást is eszközölnek. Ezen körülmény igaz, hogy előfordul a lakházaknál is — csak hogy otthon nincsen a gyermek arra kényszerítve, hogy apró tárgyakat közelről megvizsgáljon, mint az iskolában s hogy apró betűk sorait keresztül olvasson, rajz mintákat és kézi munkát készítsen. Ezek gyengítik pedig meg a gyermek szemének lencséit és a szem ideget magát is. Igen könnyen meggyőződhetünk ezen állítás igazságáról, hogy ha megvizsgáljuk a 6 éven aluli gyermekeket, kik között igen ritkán fogunk rövidlátót találni; míg ellenben az iskolába járók közül a rosszul világított tanterem növendékeiből majdnem minden tizedik rövidlátó fog lenni. Ezt tapasztaltam saját tanítványaimnál és más collegáim tanítványainál is.

Ilyen jelzettel féle iskolákkal mire jutunk a törvényesen kimondott általános tankötelezettség mellett? Nem egyébre mint népünk elsatnyulására és ennek következtében, korai elpusztulására. Tudva levő dolog, hogy mikor általános tankötelezettség még nem létezett, az emberek testileg sokkalta fejlettebbek, erősebbek, kitartóbbak és így hosszabb életük is voltak.

Ezelőtt néhány évvel nem panaszkodtak a katonai hatóságok a sorozások alkalmával, hogy nem találnak elegendő mennyiségű alkalmas egyéneket a katonai szolgálatra, mint most, midőn igen csekély, az ujoncozásra kiállított alkalmasok száma s így ha nincs honnan válogatni, — mi tevők legyenek? összeszednek minden satnyát, csak teljen ki a summa.

Ilyen formán a summájuk megvan ugyan; de azért edzett, kitartó katonákkal még sem bírnak, mert az olyan gyenge testalkatu csenevész egyének, nem bírják ki a katonai nehéz fáradságokat és nélkülözéseket: megbetegednek „spitálsz-brudereké“ válnak egész katonai életükön át. Ellenben az olyan védkötelesek, a kik valami oknál fogva fel voltak mentve gyermek korukban a tankötelezettség alól, majdnem kivétel nélkül, mind alkalmasak a katonai szolgálatra.

A pásztoroknak gyermekei pedig, a kik mindig a szabad levegőn vannak, mindenre alkalmasabbak mint az egészségtelen tanteremnek növendékei.

Ogár János.

Különfélék.

* Áthelyezés Csicsay Alajos r. kath. segédlelkész, ki rövid írté alatt a katolikus hívek kedvelt lelki pásztor volt Debrecenbe helyezettván át, helyébe Tarnay János ujonnan felszentelt lelkész lett kinevezve püspök ur által, ki csak a napokban tartotta prímiciáját. Szerencsét kívánunk a derék lelkésznek új állomásán.

hogy elérem kegyedet. És akkor legyen az enyém, az enyém örökre!

Mint a megáradt folyam hullámai, bugyogtak a szavak az ifjú ajkairól, forrón, szenvedélyesen. Oly szép volt így, magas homlokával, a heves indulat pirjával arcán. Leona erős harcot vívott magával. Keble hevesen emelkedett, odalépett az ifjúhoz, mindkét kezét megfogta s remegő hangon mondá:

— Barátom, egyetlen barátom! Kérem, könyörgök, ne beszéljen többet e tárgyról. Nem is gondolja, milyen fájdalmat okoz nekem. Ne szeressen engem. Oh ha én tudtam volna... Tartsa meg ezt a tiszta lángot egy más számára, a ki önhöz való, a ki önhöz méltó, a ki ezt megérti és megérdemelni tudja. — ne éssse el érdemtelen bálvány előtt. Oh higgye el, én is boldogtalan vagyok. De zajos életem mámore felderíti ezt. Ne juttassa eszembe. Ne adjon nekem mást, csak barátságát és szánalmát, — ez is nagyobb kincs nekem, mint minden taps és hódolás.

De Aladár nem értette meg a szép nő vallo-másának tragikumát.

— Utoljára lát maga előtt, Leona. Nem engedhetem tovább folytatni azt a szerepet, a mit irántam játszott. Utoljára kérdem szeret-e engem?

Leona elbocsátá az ifjú kezét. Egy keserű so-hajtás tön fel kebeléből s fájdalmas határozottsággal mondá:

— Sokkal többre becsülöm önt, minthogy játékot üzhethék vele. Ön félre értett, — de ez bűnhődésem, szerencsétlenségem. Megfogom siratni, de azt mondom: ha nem tud másképen, mint a szerelem vágyával közeledni hozzám, akkor jobb mind a kettőnkre, ha többé nem találkozunk. Én — én nem szerethetem önt!

Alig fojthatta el zokogását, míg e végső keserű szavakat kimondotta.

Aladár keserűen kacagott fel.
— Köszönöm, köszönöm! Ön igazán jó hozzám! Áldani fogom érte siromig! Utjába akad egy boldos, képzelődő fiú, kegyed bűvés körébe vonja, mulat örült beszédein, elüzi vele magános óráinak unalmát! Felhasználja, mint egy majmot egy papagájt! Ha többet követel, ha benne is felébred az ember, elüzi, eldobja... A szerelmet megtartja azok számára, a kiknek van módjuk annak árát adni...

alkalmat, hogy a szép virágcsokrokért köszönetet mondjak. Igazán, nekem több örömet szerzett velem, mint mások a legdrágább bouquet-ekkel. Olyan kedvesek azok a mezei virágok.

Hogy Aladár barátunk micsoda ügyetlenségeket hebegett összevissza, azt nagyon fáradságos, de kevésbé mulattató volna elmondani. Elég az hozzá, hogy Leona kegyes volt őt felhatalmazni, hogy nála tiszteletét tehesse.

És ettől kezdve Aladár behunyt szemmel haladt szenvedélyének veszedelmes ösvényén. Szeretett, az ifjú szív tisztá, igaz szerelmével, a melyben több a rajongás, mint a vágy; a mely eszményképét szédítő magasba helyezni, mint valami bálványképét, hogy annál jobban imádhassa. Sok órát eltöltött Leonával. A művésznő oly tapintatos volt, hogy Aladárt nem vonta be abba a léha, hű, csillogó körbe, mely őt körülvette, s melybe annyira nem illett volna az ifjú; magános óráit ajándékozta neki, azokat az édes pihenő percek, a melyek mintegy oázt képeztek fényes, de mégis sivár életében.

Hányszor volt tanuja az a kis tündérbarlang, Leona boudoirja, barátságos, bizalmas beszélgetéseknek. Az ifjú elmondta élte küzdelmeit, magas ábrándjait, romlatlan szívének igaz érzelmeit. És Leona biztatta, bátorította, hogy dolgozzék, küzdjön fáradhatatlanul, soha nem csüggedve; megosztotta vele a szép jövőről festett édes légvárakat. Mennyire más volt ilyenkor! A Stefi báró, meg a Kadarcsi Muki, meg a Kronschnabl őrnagy hogy elbámultak volna, ha látnák vala azt a szelid, szeretetteljes kifejezést szép arcán, azt a meleg sugárt a tündöklő szemekben, a mi még százszorta szebbé tette. Aligha ismerték volna a hódító, kacér, szivtépdeső, gunyoros, szeszélyes divára, a kinek diadalutját „hervadt koszorúk és sebzett szívek jelölik.“ Olyan volt Aladár iránt, mint egy jó barátnő, egy szerető nővér.

(Annál veszedelmesebben bánt a Stefivel, meg a Mukival, meg a Kronschnabl-lal, meg a többi lovaggal, valósággal a „chic“ netovábbja volt, a hogy őket megtudta kizozni. A Stefi báró, a ki szellem-dus férfit híreben állott, el is nevezte „a legkedvesebb kiállhatatlan“-nak.)

De hát utóvégre is, — a tüzzel nem lehet sokáig játszani.

Alkony volt. A tündérbarlangban kellemes, mámorító félhomály uralkodott. Leona a szófán ült, lábainál egy zsámolyon Aladár.

— Mondja kedves barátom, — szolt a szép nő, miért ön egy idő óta oly komor, hallgatag. Valami nagy bánatja lehet. Miért nem közli velem bizalmasan?

— Oh Leona, Leona, ne kinezzen, ne gyötörjön tovább. Nem tudom tovább eltitkolni, magamba fojtani, mert megöl, megemészti. Ki kell mondanom, hogy én kegyedet szeretem végtelenül. Minél többet látom, minél többet vagyunk együtt, annál égetőbb, örültebb módon kinez e szenvedély. Szeretem kegyedet, Leona. Gyarló, hitvány arra minden szó, hogy szerelmemet kifejezhessem. Szeretem és elpusztulok hitványul, nyomorultan, ha nem könyörül rajtam.

Csókjaival borítá el Leona kezét, a ki mint egy ijedten, megdöbbenve tekintett rá. A szép arcon pillanatra örömteljes fény sugárzott át, de azt hamar valami mély fájdalom kifejezése váltotta fel. Szeliden megsimította az ifjú lázas homlokát.

— Aladár, édes barátom! Térjen magához. Látja, ez nem szép magától, és én meg fogok haragudni érte. Hiszen nem ezt gondoltam én, nem így értettem barátságunkat. Tegyen le ezekről a bohóságokról, maradjon nekem ezután is az, a ki eddig volt, az én kedves, bizalmas jó barátom. Hagyja ezeket a szerelmi vallomásokat azoknak az ostoba tökfalkóknak, a kiket úgy megvetek, s a kiknek unalmas széptevése elől olyan szívesen menekülök a maga baráti körébe.

De Aladár nem tudott többé magán uralkodni. A csöndes, szelid fiú vakmerő, követelő lett. Felállt helyéről.

— Mit ér nekem ez a hideg barátság! Vagy szeressen Leona, szeressen úgy, a mint az én mindent feláldozó, egész lelkemet átölelő szerelmem megérdemli, vagy üzzön el magától s ne folytassa velem e retentő játékot, mely önnek csak multság, de nekem életembe kerül. Oh, igazok van azoknak, a kik önt szivtelen kacérnak mondják. Velem is csak játékot üzött.

— Aladár, hát már sérteget is?

— Vessünk véget e komédiának! Mondja Leona, szeret-e? Mondja meg igaz szívéből, hadd tudjam a valót, ha halálom lesz is. Méltó leszek az ön szerelmére, — de ezt a szerelmet követelem, követelem osztatlanul és határozottan. Semmi nem lesz nehéz előttem, az élet harcában mint hős fogok küzdeni, míg magasra, oly magasra emelkedem,

* „A Lenkey huszárak története“ című tárcaköl-
leményünket szerző egy pár jelentőbb aprósággal
megtoldani óhajtván csak a jövő számban folytathatjuk.
E számban Bihari Kálmántól hozunk egy kere-
setlen egyszerűséggel írt szép tárcakölteményt.

* **Gyászhir** Özv. Tóth Istvánné szül. Onodi Ju-
liánna városunkban is sokak által ismert urasszony, f.
év aug. hó 28-án Debrecenben elhunyt. Hosszas beteg-
ség előzte meg a gyászos csapást, de bármily hosszú
volt is a szenvedés, mely után az isteni könyörület ma-
gához szőlította, a szerető szíveknek mély fájdalma s
el nem muló kegyelele kíséri sírjába. Áldás legyen
emlékezetén!

* **Bucsu** Áthelyeztetésem alkalmából mindazok,
kiktől személyesen bucsut nem vehettem fogadják e
helyen szíves üdvözlétemet, kérem, hogy valamint én
őket, úgy ők is engem tartsanak meg jó emlékezetük-
ben. Csicsay Alajos r. kath. s. lelkész.

* **Nem roszt**. Trefort utódja a közoktatási tárca
átvételében egy aradi hírlap szerint Tanárky Gedeon
államtitkár lesz. A jámbor újság, mely ezt titokteljes
képpel beszéli nem tudja, hogy már Tanárky meghalt.

* **Csodabogar**. Született a város békebírói hivata-
lában. Naktalvan 1 f 84 az az egy forint 84 kr. Me-
seget 136—888 s. a — Samus janus elleniparban meg-
itült teke és jár. feilen amáungján abekibirán Hivatal-
nál felvettem Nuktázon. — kelt sz. Somlay 1888/ Ma-
ses Elek, Auautus 9. — Tessék megérteni!

* **A vidéki szülők figyelmébe**. A tisztelt szülők tu-
domására kívánom hozni, hogy több vidéki család sür-
getésére, úgy rendeztem be házamat, hogy 10—15 vi-
déki leánykát befogadhatok magamhoz, hogy kellő fel-
ügyelet alatt végezhessek felsőbb leányiskolai tanulmá-
nyaikat, ha esetleg a szülők nem költözhetnek be
Kolozsvárra és itt szeretnék leányaikat taníttatni. Egész-
séges napsoros nagy szállást fogadtam ki, egy első eme-
leten, és itt családuosan élünk a leánykák velem együtt
mennem kétszer napjában a felsőbb leányiskolába a
rendes előadásokra. Azon kívül sétálnak minden nap,
mikor szép idő van; ősszel vagy tavasszal a szálláshoz
tartozó kertben tanulnak. Francia nevelőnő segédkezik
nekem a felügyeletben, és asztalnál a társalgási nyelv
mindig a francia. Nagy ügyelet van fordítva az egész-
ségre, mit egyszerű, de rendesen kiszabott, egészséges
és bő táplálék is elősegít. Ezt kijelentve, szolgálatot
vélek teljesíteni a vidéki szülők érdekében, megköny-
nyebbitván nekik azt, hogy leányaiknak is baj nélkül,
teljes lelki nyugalommal megadassák e korban szük-
séges műveltséget. A költségeket arányosan felosztva,
ha tíz fizető leánya van nálam, mindenikre 30 forint
esik teljes ellátásra. Bővebb felvilágosítást mindig kész
vagyok adni. De Gerando Antonina, a felsőbb leányis-
kola igazgatója.

* **Az orsz. m. kir. zene- és színművészeti akadémia**
színeszeti osztályaiban a beiratkozások f. é. szept. 6-án
csütörtökön, d. u. 3 órákor kezdődnek, s három napon
át, minden délután 3—5-ig bezárólag szept. 8-án fejez-
tetnek be. A jelentkező drámai növendékek fülvételi
vizsgálata szept. 10-én, hétfőn, d. u. 3 órákor tartatik
ugyanacsak az iskola helyiségében kerepesi-ut nemzeti
színház bérház a III. em. — az operai osztályokba
jelentkezők pedig szept. 10-én d. e. 10 órákor a nem-
zeti színház színpadán. A felvételi kellékek: színpadias
csinos alak, tiszta kiejtésű csengő hang, s kifejtett testi
alkotás mellett, (melyről a fől. vizsgálaton jelenlevő
orvos ad véleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál
s betöltött 16 év a leányoknál, mi hiteles okirattal bi-
zonyítandó. Szükséges továbbá annyi műveltség és isko-
lai képzettségről szóló bizonyítvány, mennyit a megje-

E sértő szavakra mintegy védőleg emelte fel
karjait Leona s elfehéredett arccal bámult az ifjura,
a ki mintegy magánkívül rohant el.

Leona pár lépést tett utána, mintha vissza
akarta volna hívni. A terem közepén leroskadt, ke-
zeibe temette szép arcát s görcsösen zokogni kezdett.

— Köszönöm Istenem, hogy erőt adottál! . . .
Haraggal távozott, nem jön többé vissza . . . Jobb
így . . . Nem mertem neki megvallani, hogy szerem-
tem, hogy ő szívemnek egyetlen, első tiszta szerel-
me . . . Álom volt, elkellett mulnia . . . Nem le-
hetek hozzá méltó, engem már nem tisztithat meg
az ő szerelme . . . A ki annyiszor hazudtam azt,
nem merem kimondani, mikor igazán érezem . . .
Ez a büntetésem . . . Oh ha évekkkel ezelőtt, még
ártatlanul, tiszta lélekkel hozt össze a sors velem, nem
ilyen arcot mutatna tüköröm . . . akkor elmeré-
nem fogadni büszkén, bátran, boldogan és boldogítva.
Ah, az én bűnös szerelmem megemésztené az ő ifju
életét . . . Légy boldog Aladár és felejts el . . .
Én nem léphetek abba a menyországba, a mit mu-
tatsz nekem . . .

Sokáig folytak még a szép nő könnyei. Sze-
rencsére jött a Stefi báró, újra kacérkodni, moso-
lyogni kellett. De a báró mégis észrevett valamit s
kérdé:

— Mi bájja ván, drágá istennőm? Olyán izgá-
tott. Mintha sirrt volna is

— Ah, képzeld, a Dóra, a papagály beteg.

— A papagály beteg? Tálán meghűtötte má-
gát? Ná, ná, doktorrt kell neki hozatni.

* * *

És jöttek az évek. Jó sors az idő; beheggeszti
a szív sebé, hantot nevel a sirhalmon, virággal
ékesíti azt. Az Aladár szíve is sokáig fáj, de csak
gyógyult lassan-lassan. Hosszu, küzdelmes pálya
volt még előtte, de megfutotta becsülettel. Derék
ember vált belőle, csak azon csodálkoztak ismerő-
sei: honnan van arcán az a soha nem muló komoly-
ság, mely nem hagyta el a legvidámabb társaság
között sem, mint sötét árnyéka valami nagy bubá-
natnak. És jó ember lett. A szenvedések a hitvány
lelkeket elaljasítják, az igazi jellemet, mint a tűz a
vasat, megnevesítik. És az is beteljesedett, a mire
Leona célzott: a sokáig fájó, társatlan szív megta-
lálta párját és a boldog családi élet kikötőjében pi-
hente ki az ifju évek viharait.

lőtt korban, minden művelt ifjutól megvárhatni. Azok
kik nem szülei, vagy gyámjaik kíséretében jönnek a
szülők, vagy gyámok írásbeli beleegyezését tartoznak
magukkal hozni. A jelentkező növendékek csak törvé-
nyes családi nevükön irhatják be magukat. Arra pedig
előre is figyelmeztet az igazgatóság mindenkit, hogy a
beiratási és főlvételi díj 6 frt a beiratásnál azonnal le-
fizetendő, fől vétel esetén pedig az évi 30 frtnyi tandíj
első részlete 10 frt, melynek fizetése alól első éves
növendék fől nem mentetik. Végül szükséges megje-
gyeznünk, hogy az operai szakra oly jelentkezőket
veszünk fől, kik a kir. zeneakadémián magánének tanfo-
lyama III. ik osztályának elvégzéséről bizonyítványt
mutatnak fel, vagy a főlvételi vizsgálaton annyi ké-
szültségről tesznek tanúságot, a milyen ezen osztályo-
kat végzett növendékektől megkívánatik, mely esetben
magánvizsgálat alapján az orsz. színész iskola I. operai
osztályába főlvehetők. Budapesten, 1888. aug. havában.
Dr. Váradi Antal titkár.

Irodalom.

— Szilágymegye új földrajza. Boér Miklós Bar-
dóc Pállal közösen megírták Szilágymegye föld-
rajzát a népiskola III-ik osztálya számára röviden és
könnyen érthető modorban. Szerzők ezáltal megakar-
ják könnyíteni a tanító és gyermekek feladatát, melyet
a Borbély Sámuel közkészen forgó tankönyvével vajmi
nehezen oldhattak meg, lévén az túltömve definíciókkal
s jóval hosszabbra nyújtva, mint a mennyit a népisko-
lában fellehet dolgozni. A könyv néhány nap mulva
kikerül a sajtó alól s kapható lesz Zilahon Weiszber-
ger Soma könyvkereskedőnél és szerzőknél Sz.-Csehbén,
25 kr-ért. A jeles munkát mely nagyon megkönnyíti a
tanító nehéz feladatát, már csak azért is, hogy semmi
felesleges nincs benne s a tananyag az általános rész-
ben olvasmányok alakjában, a részletezésnél az utazta-
tási módszer elvei szerint van feldolgozva, melegen
ajánljuk a tanfőrfiak figyelmébe

— Felhívás előfizetésre. Papok, hitoktatók, ta-
nárok, tanítók s általában a neveléssel foglalkozók fi-
gyelmébe. Gyermekek és ifjak istentiszteletére és val-
lástanítására Isten országa címmel homiliákat és prédi-
kábiákat tartalmazó két kötetes munkát szándékozom
kiadni; még pedig: az 1-ső kötetet Vaughau Jakab
brightoni híres angol hitszónoknak 1898-tól 1881-ig el-
mondott s Londonban 1884-ben megjelent V-ik beszéd-
gyűjteménye (homiliái), a 2-ik kötetet egyfelől Molen-
kamp C. J. kitűnő holland katechetának Oosterzee volt
theol. tanár által Utrechtben 1870-ben kiadott, másfe-
lől Stanley Arthur westminsteri angol dékán s gyer-
mekeknek oly jeles prédikátor hátrahagyott kézíratai-
ból Londonban 1887-ben megjelent műveik (prédikáci-
ók) után. Mindkét mű előfizetési ára 2 frt 20 kr lesz.
Sepsi-Szentgyörgyön, 1888. augusztus 15-én. Benke
István, ev. ref. kollegiumi r. tanár.

Hanem azért azt a tündérbarlangot el nem fe-
ledhette soha . . .

Hát Leona? . . . Jobb volna letenni a tollat,
mint az ő sorsát megírni. Komédia az élet, kacagni
való. Szépség, ifjuság, hírnév: mind csak füst és
pára! A szappanbuborék felszáll a levegőbe, a szí-
várvány minden színeiben ragyog, — és mikor leg-
tündöklőbb, szétpattan, piszkos színű vízcsepp lesz
belőle, földre esik, sárrá válik . . .

Egyszer-másszor olvashattuk a lapokban, hogy
e vagy ama szintársulat előadást tartott egy beteg
művészről fölsegelésére, a kit a súlyos kór hangjá-
tól, szépségétől megfosztott és elhagyatva, kereset-
képtelenül a nyomorral küzd.

Abban a kis városban, a hol a szegény mű-
vésznot ápolták, gyakran érkezett részére pénzkül-
demény a kórház igazgatóságához, a feladó neve
ismeretlen maradt. Bizonyára nem a Stefi báró volt,
sem a Kadarcsi Muki, sem a Kronschnabl őrnagy...

És azután jöttek a megalázás évei. A vándor-
lás holmi zugtársulatokkal, a melyek egy darabig
még jónak látták mutogatni az eleven romot, cégé-
rül használni az egykor annyira bálványozott ne-
vet . . .

Temetnek. Néhány viseltes alak kíséri az egy-
szerű, disztelen koporsót, kopott vándorszínészek.
Egyik-másik könnyezik is: talán ez is csak komédia.
Az utcán megállanak az emberek, utána bámulnak
a sajtáságos menetnek. A kávéház előtt egész cso-
port képződik; egy veres képi, kövér ur — olyan
vastag arany láncsal, hogy akár rá is köthetné ma-
gát, — nagy hévvel magyarázza:

— Haszontalan, lump nép! Még meghalni is a
mi kontónkra halsnak meg. Összekoldulták a várost
a temetési költségére. Képzeld, ötven krajcárt kel-
lett adnom. Nem szabadulhattam tőlük.

Hanem a disztelen koporsón szép nagy koszo-
ru fekszik, egyszerű mezei virágokból, de művészi
gonddal összeállítva. Nem tudja senki, ki küldte?
Akkor nap érkezett a postán. A koszorúról pompás
szalag csüng, e fölirattal:

„Aladár — Leonának.“

Ahárkinek joga volt elfeledni Leonát, de Ala-
dártól megérdemelte ezt a koszorút.

Bihari Kálmán.

Iskolai értesítések.

1. Az állam által segélyezett, zilahi evang. re-
form. főgimnáziumban a beiratások az 1888—89. iek.
évre szept. 1—4. napjain, d. e. 8—12. és d. u. 2—4
óraig eszközöltnének. E határidőn túl azon hó 15-ig
jelentkezőket csak a tanári kar veheti fől az előtte tör-
tént igazolás alapján. Még későbbben jelentkezők az egy-
házi felsőbb hatósághoz kötelesek főlvételiért folya-
modni.

2. A tanév ünnepélyes megnyitása szept. 5-én lesz
s 6-án a rendes tanítás kezdődik.

3. A gimnázium első osztályába főlvetetnek olyan
növendékek, kik valamely nyilvános népiskolának lega-
lább négy osztályát jó sikerrel végezték s ezt
vagy rendes iskolai bizonyítvánnyal, vagy díj nélküli
főlvételi vizsgálattal igazolni tudják. Felsőbb osztá-
lyokba leendő főlvételekre megfelelő nyilvános taninté-
zetből hozott bizonyítvány képesít. Az iskolánkkal
egész a mult tanév végéig szoros kapcsolatban állott
polgári iskolának gimnáziumunkba átlépő tanulóitól
azonban rendes iskolai bizonyítvány helyett, csak az
iskolai értesítő bemutatását kívánjuk.

4. A főlvételnél minden tanuló személyesen s
rendszerint atyja, anyja vagy gyámja, vagy azok vala-
mely külön megbízottja kíséretében tartozik az igazga-
tóság előtt jelentkezni. A nem helyben lakó szülők
(gyámok) a főlvételnél tartoznak az igazgatóság előtt
alkalmas helyettest jelölni ki, kihez a gondviselés alá
adott tanuló ügyeiben és érdekeiben az igazgatóság
értesítéseit eljuthassa.

5. Beiratáskor a védhímlővel történt újra oltás
hiteles bizonyítvánnyal igazolandó.

6. Egész évi tandíj: 1) a gimnázium I—IV. osz-
tályaiban a) reform. vallásuaktól 12 frt, b) más vallá-
suaktól 16 frt; 2) V—VIII. osztályokban a) reform.
vallásuaktól 16 frt, b) más vallásuaktól 20 frt. Ez
összegek fele a beiratáskor, másik fele február 15-ig
befizetendő. Okmánynyal igazolt szegénység esetén s
tanulási helyi jó előmenetel mellett e tandíjak fizetése
alól egészben vagy részben való fölmentés eszközölhető;
az erre vonatkozó s kellően fölserelt folyamodványok
a beiratáskor benyújtandók. — A tandíjon kívül min-
den tanuló kivétel nélkül fizet évenként: 1) tanári
özevgy árva alapsz. 20 krt, 2) ifjusági könyvtárra a)
az I—IV. osztályban 50 krt, b) a felsőbb osztályokban
1 frtot; beiratási díjban (csak az új tanulók) egyszer-
mindenkorra 2 frtot.

7. A vidéki szülőket (gyámokat) saját érdekekben
kérjük, hogy gyermekeiket csak az igazgatóság taná-
csának meghallgatása után helyezzék el a városban el-
látásra. E célból a tanulókat fölvenni óhajtó családok
névjegyzékét az igazgatóság készen tarja.

Zilahon, 1888. augusztus havában.

Az igazgatóság.

*

A n a g y e n y e d i Bethlen főiskola értesítője,
kiadta az igazgatóság. A terjedelmes füzet bőven, szak-
ismerettel tárgyalja a főtanodának kül- és beléletére vo-
natkozó összes mozzanatait. Makkai Domokos rector
prof. bezáró beszéde azon nevezetesebb adatokat sorolja
fel, melyek a főiskola alapítására vonatkoznak. Érde-
kes azon tény, miszerint a főiskola növendékeinek föl-
segítésére közel 25 ezret áldozott közvetett és közvet-
len uton, miből pályadíjak jutalmak és ösztöndíjak cí-
mén 1782 frt 30 krt. és 18 aranyat osztott ki év vé-
gén. Az iskola élén Zeyk József, gróf Bethlen Géza fő-
és Csató János aligondnokok állottak, a 11 rendes ta-
nárral. Működött továbbá 5 segédtanár 5 szaktanító
s 6 köztanító. Tanulók száma: 703, ezek közül 68 theo-
logus, 320 gymnazista, 44 képeződész és 271 elemi osz-
tályut — tett ki. A terjedelmes értesítőben az intézet
mindezen factorainak élete ismertetve van.

*

Vettük a budapesti András-uti tanítónő- és ne-
velőnő-képző-intézetekkel kapcsolatos leánynevelő-
intézetéről kiadott értesítőt. E szerint a budapesti VI.
kerületi, András-uti áll. polg. isk. tanítónő- és ne-
velőnő-képzőintézettel kapcsolatos leánynevelő-intézetben
a növendék-leánykák 10—16 éves korukig nyerhetnek
összhangzatos és a magasabb igényeknek megfelelő
nevelést.

A tanítás a felsőbb leányiskolák számára kiadott
legújabb miniszt. tanterv alapján történik. A tantár-
gyak a következők: 1. Hit- és erkölcstan. 2. Magyar
nyelv és irodalom. 3. Német nyelv és irodalom. 4. Fran-
cia nyelv és irodalom. 5. Angol nyelv és irodalom. 6.
Magyar- és világtörténelem. 7. Földrajz. 8. Szám-
tan és mértan. 9. Természettudományok. (Természettan-
rajz. Ásványtan. Földtan. Természettan.) 10. Egész-
ség. 11. Gazdaságtan. 12. Neveléstan. 13. Ének. 14.
Szépirodalom; rajz. 15. Kézimunka. 16. Testgyakorlás.

E tantárgyakat részben a nevelőnőintézeti felsőbb
leányiskola rendes tanítónői, részben a polgári iskolai
tanítónő- és nevelőnő-képzőintézet tanárai tanítják.

A növendékek legnagyobb részét bentlakók lévén
alkalmuk nyílik arra, hogy az órák alatt tanultakat
az intézetben is gyakorolják.

A kézimunkák tanítására nagy gond fordítatik
A leánykák mindennemű hasznos és szép kézimunkát
tanulnak. Nagy segítségükre van ebben a rajzoktatás.

A zongora- és énektanítást hat zenetanításra ké-
pesített tanítónő végzi.

A német, francia, és angol nyelvet a rendes ide-
gen nyelvi órákon kívül leginkább társalgás közben-
sajátítják el a leánykák.

Az intézet épületének mult évben való megna-
gyobbítása lehetővé tette, hogy a nagyobb leánykák
külön, tanítási célra felszerelt főző- és mosókonyhában
a gazdaságszóny vezetése mellett főzni tanuljanak, elsa-
játítsák a finom vasalást és mosást s egyáltalában a
háztartás körében szükséges fontosabb tudnivalókat.

Főlvételekre jelentkezhetni Zirzen Jankánál az in-
zet igazgatójánál (VI. ker., András-ut 65. sz. alatt)
ki levélben való megkeresésekre is szíves készséggel
szolgál mindennemű felvilágosítással.

*

Debreczen, szabad kir. város reáliskolájában az új tanév szeptember hó 1-én kezdődik. Az új tanévre a beiratások augusztus 29, 30 és 31. napjain és szeptember hó 1-én, mindenkor délelőtt 9 órától 12-ig s délután 3-tól 5-ig eszközöltetnek a reáliskola igazgatósági irodában a Piac-téren levő Vécsey-házban. A főlvételnél mindenik tanuló az atyának vagy anyának vagy esetleg ezek helyettesének kíséretében tartozik megjelenni, és születési idejét, továbbá az előző évi tanulmányi előmenetelét s a védhímlővel történt újra oltatását is, hiteles bizonyítványokkal igazolni. A reáliskolában az egész évi tandíj 13 forint. Ennek egyik fele a beírás alkalmával, a másik fele pedig február hó 1-én fizetendő. Szentén a beíráskor fizetendő még 5 frt 25 kr. beiratási díj is, melynek fizetésétől senki, tehát még a tandíjmentes tanuló sem menthető fel. — Jó magaviseletű és szorgalmas szegény tanulók tandíjmentességben részesülnek, de csak azon esetben, ha ezért az igazgatóságnál a beírás alkalmával „Debreczen szab. kir. város T. Tanácsához“ intézett folyamodványt nyújtanak be és szegénységüket hiteles szegénységi bizonyítvánnyal tudják igazolni. A helybeli szülöket különösen figyelmeztetjük, hogy az első osztályba adandó gyermekeiket lehetőleg augusztus 31-ig igyekezzenek bejegyeztetni, mert a később jelentkezőket, ha a rendelkezésünkre álló hely megtelt legjobb akaratunk mellett sem vehetnők fel.

Debreczenben, 1888. évi augusztus 20-án.

A reáliskola igazgatósága.

*

A nagybányai állami főgymnasiumban a nyilvános tanulók főlvétele, a folyó átalakítási építkezések miatt, csak szeptember 11. 12 és 13-án reggeli 9 órától 12-óráig az igazgatósági irodában történik. A főlvétel főlvételei a következők: a.) Az elsőosztályban törvényszerűen csak a 9 évet betöltött tanulók vétetnek fel; 12 évnél idősebb fiu főlvétele főlött a tanártestület határozat; b.) Az ismeretek mértékére nézve megköveteltetik, hogy a fiu a népiskola 4-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal bírjon, ezen ismereteket vagy nyilvános népiskolai bizonyítvánnyal, vagy ennek hiányában külön főlvételi vizsgálatallal kell igazolni. A főlvételt kívánó tanulók korukat keresztlevelell, illetőleg hiteles születési bizonyítvánnyal kötelesek igazolni c.) A felsőbb osztályba való főlvétel a nyilvános és magán tanulóknál attól tételeztetik fel, hogy az előbbi osztályról minden tantárgyban legalább elégséges előmenetelt tudjanak bizonyítvánnyal igazolni, d.) Minden tanuló első főlvétele személyesen, szülői, gyámja vagy ezek megbízottja kíséretében tartozik az igazgatónál jelentkezni. e.) A főlvételi, pótló és javító vizsgálatot u. a. napokon d. u. 2—4-ig, esetleg engedélyezett magán vizsgálatok írásbeli része 13-án d. u. 2 órákor, szóbeli része 14-én d. e. 8 órákor tartatnak meg, 15-én reggel 8 órákor ünnepi „Veni Sancte“ után a tanév megnyitása és a törvények felolvasása. f.) Az intézetbe való első főlvételnél minden tanuló az 1887. XXII. t. c. 4. §. értelmében hiteles bizonyítvánnyal igazolni tartozik, hogy élete 12-ik évéig a himlő ellen sikerrel újra beoltatott, vagy, hogy az utolsó 5 év alatt valóságos himlőt állott ki, míg e rendelkezésnek eleget nem tett, csak ideiglenesen vehető fel, g.) A főlvételnél fizetendő díjak: főlvételi díj 2 frt, melyet kivétel nélkül minden tanulóknak meg kell fizetnie, ifj. könyvtári és értesítő díj 1 frt, műének (egyházi és világi) díj 60 kr. A helybeli mózes vallásnak a vallástanításért 4 frt, vidékiek 6 frtot tartoznak félévi részletekben a vallástanítónak lefizetni. A főlvételi, javító és pótló vizsgálatok díjtalanok. h.) Az évi tandíj 24 frt; melynek első fele a beiratásakor, vagy legkésőbb okt. végeig, második fele febr. márc. hónapokban fizetendő a tandíjkezelő tanárnál. A magán tanuló bejegyzése szintén a beiratási napokon eszközölhető. i.) Rendkívüli tantárgyak tanításáért az illetők részéről főlvenként előre fizetendő, a) a francia nyelvért 4 frt, b) a gyorsírásért 3 frt. j.) Azon tanulók, kik valamely rendkívüli tárgyra beiratkoztak, kötelesek azt az év végéig hallgatni. N.-Bányán, 1888. aug. 17. az igazgatóság.

CSARNOK.

Fürdői levél.

Előpatak, 1888. aug. 26.

Üres tükrö-fürdő, üres szobák, üres sétány, üres vendéglők: ez most Előpatak. A fecskék már a tömeges gyakorlatokat végzik oly bámulatos pontossággal, mintha az armádiától tanulnák. Én ugyan azt nem tudom, hogy honnan veszik ezen tudományt, de azt tudom, mert látom, hogy fürdő-vendég társaim nem csak bámulatos gyorsasággal tanulják el fecskéinktől az utrakészülést, de a gyakorlati kivitelben meg is előzik őket. Már napok óta minden reggel kevesebb kevesebb ismerős arc jelenik meg a gesztenye fák alatt és ezek helyébe új arcok nem tűnnek fel. Estve pedig busan nézzük az egymást éró, pakkal terhelt és távozó vendégtől teljes utazó kocsikat. Igen, mert az enyhe zephyr-t nappal hívós szellő, estve, reggel pedig hideg szél váltotta fel. Mindez összesen sőt egyenként is elégséges arra, hogy magam is gondolkozzam sátorfám felszedéséről s midőn kedves olvasókat olvasok, akkor már valószínűleg az én szekerem is feltűnend a kedves Szilágy láthatárán, hogy oda haza a vizkurát szőlőkurával váltsam fel. No de azért megfogya bár, de még töretlen jó kedvvel folytatják a kurát. Volt ugyan a napokban egy kis vihar a fürdő-vendégek kedély-világának tengerén, melyet az „Ellenzék“ előpataki fürdői levele korbácsol fel. Azt meséli ugyanis az „Ellenzék“ levele, hogy a fürdőn csak piszkos oláhok és szászok vannak, a kik miatt fürödni nem lehet a tükrö-fürdő-

ben, mert az ott elhullatott hajak reá tekergőznek az ember kezére, lábára, — a kirándulási sétautakat ki kell kerülni, mert a vágástól keresztül esett farkón bizonyára akadályversenyt szándékoznak rendezni, stb, stb. Nos! hát ez nem jól van így. Az a piszkos oláh és szász itt hagyja jó illatú pénzét s talán még azért is jön, hogy találkozzék a tisztaságára kényes tiszta magyarral. És a helyett, hogy a guny sebzó fegyverével ostoroznók őket, vajjon nem jobb lenne engedni a mi büszkeségünkől, simulni e semleges téren, a hol — ha felderítő s a fürdő hatását sokszorosan emelő közszellemet akarnak teremteni, — a különböző nemzetiségek egymásra vannak utalva!? És ezen oláhok egy igen nagy contingense Sinaia-n jön keresztül Előpatakra, hogy drága pénzen egészséget vegyen magának. Csakhogy ezeknek legalább is fele olyan, a kit nem a kikerülhetlen kényszer hajt ez üde forrásokhoz és a kinek csak enyhe menhely kell a bukaresti forráság ellen. Csoda lesz-e tehát, hogy ily elbánás után egyszerűen meg áll a sinaiai kies völgyében s ott élvezzi a klimatikus fürdőt! És jegyezzük meg, hogy ez első sorban az előpataki birtokosságnak árt ugyan, de ne feledjük el, hogy Előpatak az egész Kárpát övezte, négy folyam öntözte édes magyar hazának drága kincse, melyet nem elhomályosítani, de sőt — habár csak fokozatosan is — fejlesztve fényesíteni és a kor igényeinek megfelelően minden lehető kényelemmel vonzóvá tenni kell. Távol legyen tőlem, mintha határában tulhecsülni kívánnám az „Ellenzék“ gunyolódását, de azt tudom, hogy a guny — bár honnan jöjjön — fíj és elkeseredést szül. A guny pedig két felé irányult. Szóltat a más nemzetiségű vendégeknek — a mit már fennebb mutattam, — de szóltat a birtokosságnak is. Távol legyen tőlem az is, mintha, engeget is kielégítene minden tekintetben Előpatak. Én is látom, hogy a patak fürdő ma is olyan, mint a hogy azt ezelőtt évtizedekkel az én Nagy Lászlóafia megépítette. A vetkező szobákban a padozat elrothadt és a rothadás képét senki sem enyészeti el, — igen soknak el van romolva zárja, de senki sem gondol vele. Gyékényt sajnálnak mindenüvé tenni, hogy a felhorodott deszkák — ha nem ügyelve lépsz — keservesen összeszorítják talpadon a bőrt. Az egész fürdőközönségnek — meglepő napokon d. e. 10-től 12-ig 80—100, egész 120-ig — egyetlen két piculás tükrö áll rendelkezésére s annak megfelelőleg 2 db törött fogu fűsű és két db kopott hajkefe. Látom azt is, hogy a meleg fürdő mely ezelőtt 40 esztendővel, az akkori fogalmak szerint fényesen volt kiállítva, ma is az akkor fényes, de ma már ócska ruhában szégyenkedik s várja, hogy hamvaiból egy új ragyogó Phénix keljen ki. Látván Sinaia-ban az ottani fényes gyógyintézetet s annak meglepő berendezését: az én lelkemben is felbredett a vágy, hogy Előpataknak áldott gyógyforrásai mellett minő áldás lenne egy ilyen vizgyógyintézet. De nem hunyok szemet a haladás ama jelenségei felett sem, melyek a multhoz képest mind vonzóbbá teszik a helyet. Az országot nem hasítja már át a fürdőtelepet, hanem annak háta megett vonul el. Látom a hegy oldalakon a mindinkább sokasodó sétautakat, a melyek nincsenek ugyan még kellő porondozással ellátva, de esőtől ment napokon árnyas erdőkbe vezetnek. Érzem már üdítő balsam illatát az apró fenyőknek, melyeknek hivatása hatalmas és vonzó fenyvesekké válni. És mindenekfelett észlelem, hogy van már igen sok olyan butorított szobája, a mely bármely kényes izlést kielégithet. Előpatak közkincs, birtokosai csak letéteményesek, a kik annak folytonos fejlesztésével adóssai a hazának és nemzetnek. Éppen ezért az arra hivatottak ellenőrzése nem csak jogosult, — de sőt kötelesség. Csakhogy sok dolog van ám jogosult, a mi nem illik. És ha valahol, úgy itt igazán áll, hogy ha avatatlan kéz nyúl a dologhoz:rontani tud, de maradandót építeni nem fog soha.

Én rézszerűl rövidnek találtam a közel négy heti időt e konglomerolt társaságban és a midőn pár nap múlva távozom, azzal az erős elhatározással és reménységgel búcsuzom, hogy: a vizsontlátásra!!

Senior.

Hirdetések.

Makk árverési hirdetmény.

A méltóságos gróf Károlyi György örökössei kr.-bélteki uradalmához tartozó dobrai, alsó és felső-boldáli, muzsókai, kis-szokondi, lap-hágyi, szoldobányi, oláh-gyürüsi o.-meddesi és rákosi erdőkben ez évi makktermés nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek Kr.-Bélteken a főerdézi laknál f. évi szept. 10-én délelőtt 10 órákor fog eladatni; hova a venni szándékozók a kitűzött időre kellő bánat pézél ellátva ezennel tisztelettel meghívának.

A makktermés megtekintése és felvilágosítás végett forduljanak az illető erdész urakhoz.

Kr.-Bélteken, 1888. év augusztus 25-én.

Sipos Bertalan,

uradalmi főerdész.

1—2

Pályázati hirdetmény.

A szilágy-somlyói államilag segélyezett közsegi iskolánál egy rendes tanítónői állomásra; azon esetben pedig, ha rendes tanítónővé a segéd-tanítónő választatnék meg — egyidejűleg segéd-tanítónői állomásra is pályázat hirdetetik.

A rendes tanítónő évi javadalma: 300 frt fizetés, 60 frt lakbér, 20 frt kertilletmény, 2 öl tűzifa.

A segéd-tanítónő évi javadalma: 200 frt fizetés, 60 frt lakbér, 20 frt kertilletmény, 2 öl tűzifa.

Pályázati határidő 1888. szept. hó 15.

A pályázni kívánók, okmányokkal felszerelt folyamodványukat a kijelölt határidőig iskolaszéki alelnök tek. Tamko Bertalan urhoz anynyival inkább küldjék be, mert az azontul beérkezett folyamodványok tekintetbe nem vétetnek, — a folyamodványban az is megemlítendő lesz, hogy pályázó a fentebbi állomások közül melyikre kíván megválasztatni.

A szilágy-somlyói iskolaszéknek f. év augusztus 23-án tartott gyűlése határozatából, közli.

Ruszka István,

iskolaszéki jegyző.

1—2

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy a kor igényeinek teljesen megfelelő fényvirdámat itt helyben Schveinitz urnő házában megnyitottam 14 napra.

Midőn ezen körülményt úgy a helybeli, mint a vidéken lakó t. cz. közönségnek becses tudomására juttatni ezuttal szerencsém van, ugyanaz alkalommal főtrekvésem oda irányuland, hogy a nagyérdemű közönség e tekintetbeni igényeinek minden tekintetben eleget tehessek.

Különösen ajánlom a mostani sáisonnak megfelelő felvételeimet, u. m.: Visite, Cabinet, Makart, Stefanie, Boudoire, Salon, Mignom, Souvenir, azonkívül nagyobb és kisebb csoportok és családi csoportképek felvételét, valamint kisebb arc- és csoportképek tetszés szerinti nagyobbitását, végre ajánlom a műtermemben fénykép után kívánata készitendő olajfestményeimet is, melyek fényvirdámban mindenkor teljesittetnek.

Tisztelettel

BABAR FERENCZ,

fényképész Nagy Károlyból.

Új üzlet megnyitás.

Van szerencsénk a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget és gazdasági uraságokat értesíteni, hogy Sz.-Somlyón, Megyeház-utca járásbirósággal szemben egy

gépész, lakatos és rézműves

műhelyt és raktárt nyitottunk.

Minthogy első gyárosoknál szerzett szakértelemmel párosult tapasztalataink által, versenyképes árak mellett elvállalunk s készitünk bármily gazdasági gépeket, szeszyárak, fürdők berendezéséhez összes gépeket, rézműves és gépész tárgyakat legjobb szakértelemmel állitjuk össze; továbbá bármely lakatos, gépész, vagy rézműveséghez tartozó igazításokat is legolecsóbban vállalunk fel. Továbbá bármily gazdasági gépeket raktáron tartunk, vagy azokra megrendelést legelső gépgyárakból részletfizetés mellett is elvállalunk, és versenyképes olesó árak mellett szerezzük be.

Becces megbízásukat kérve, tisztelettel,

Burger és Kálló

rézműves és gépész Sz.-Somlyón.

3—3

A szilágy-somlyói nyomda-részvénytársaság. 1888.